



Zasavski udarnik



★ Glasilo Osvobodilne fronte okraja Trbovlje ★

Leto I.

Trbovlje, 6. avgusta 1948.

Štev. 23.

Udarnikom in novatorjem moramo nuditi vsó pomoč v njihovem prizadevanju za uresničenje socializma

V nedeljo dne 1. avgusta so imeli novi in večkratni udarniki svoj veliki praznik. Zasavski premogovniki imajo 268 vseh udarnikov. Od teh je bilo v nedeljo 1. avgusta proglašanih v rudniku Trbovlje 105 in v rudniku Hrastnik 63. Na svečan način so proglašili udarnike v Trbovljah, kjer so se v dvorani Delavskega doma zbrali udarniki in njihove žene. Predsednik sindikalne podružnice tov. Okorn Vilko je pozdravil vse prisotne goste, zlasti pa udarnike ter izrazil željo, da bi še naprej tako vztrajno širili duh udarništvá, novatorstva in racionalizatorstva in s tem pripomogli k čim prejšnji izgradnji socializma v naši deželi. V imenu uprave rudnika Trbovlje jim je čestital k uspehu tov. glavni dispečer ing. Preželj Vinko. Nato je sledila proglašitev 105 udarnikov, med njimi 9 šestkratnih, šest petkratnih, 21 štirikratnih, 13 trikratnih, 29 dvakratnih in 26 udarnikov, ki so bili proglašeni prvič. Kot racionalizator je bil ob tej priložnosti proglašen tov. Škrbec Matija. Prvi je sprejel udarniško izkaznico šestkratni udarnik tov. Dornik Franc, toplo pozdravljen od navzočih. Sledili so ostali šestkratni udarniki in tovariši: Unetič Franc, Zahkar Franc, Jamšek Adolf, Karlič Ivan, Lapornik Silvo, Jerman Jože, Gorišek Anton in Stregaršek Ludvik.

Udarniške legitimacije so prejeli nadalje:

Petkratni udarniki: Lavrič Anton, Strašek Ivan, Kralj Ivan, Kovač Stefan, Koritnik Karel, Pavšek Viktor (Vzhodni obrat).

Štirikratni udarniki: Jekoš Ivan, Dornik Anton, Molka Franc, Ferlin Ludvik, Verdinek Jože I., Merela Ivan, Cestnik Mihael, Špiler Albin,

Matko Franc (Vzhodni obrat), Krašek Leopold, Slapšak Matija, Šentur Stanko, Strmole Avgust, Planinc Jože, Vrbič Franc, Hribar Filip, Hančič Franci, Pavlič Alojz, Podkrajšek Ivan



Karlič Ivan, šestkratni udarnik

(Zapadni obrat), Hribar Ivan (Dobrna-Neža).

Trikratni udarniki: Srebrnjak Jože, Bebar Jože, Bložič Jože, Vrtačnik Jože II, Mušertin Jože, Kajtna Ivan, Stare Dominik (Vzhodni obrat), Kamnikar Rudolf, Lebar Miha (Zapadni obrat), Vrečar Marija, Avreljo Karel, Levičar Jože I., Žičkar Anton (obrat Neža — Dobrna).

Dvakratni udarniki: Babič Ivan, Camar Alojz, Naglav Oskar, Peček Stefan, Povh Ivan, Poglašen Ivan, Fila Karel, Pucl Matija, Medvešek

Ivan II, Pavlič Ivan, Pobiljšaj Viktor, Tržan Mirko, Očepek Franc, Povše Franc, Zupan Anton, Punter Ignac, Dobnikar Franc, Logar Vojteh, Dežak Alojz, Dornik Ivan, Kostanjevec An-



Jamšek Adolf šestkratni udarnik

ton (Vzhodni obrat), Borštner Hinko, Medvešek Adolf, Babič Ivan I (Zapadni obrat), Tomc Ana, Perc Franc, Anžel Pavla, Kotar Erik (obrat Dobrna — Neža).

Enkratni udarniki: Coperlin Anton II, Holešek Vlado, Krajšek Avgust, Korber Jože, Lah Karel, Dolganoč Franc, Bregar Ivan, Minar Ivan, Tomžin Jože, Kranjc Franc, Novak Ivan I, Hribar Stanko, Medved Alojz I, Špažer Ivan, Izlaker Anton, Gorišek Franc, Novak Jože (Vzhodni obrat), Borštner Anton II, Rozina Ivan, Zajc Anton, Murn Filip, Slapšak Miha, Korbar Jože, Pristopec Jože, Novak Ivan II (Zapadni obrat),

Mlač Andrej (obrat Dobrna — Neža), Golob Jože, Potokar Stanislav (centralne rudarske delavnice).

Po izvršeni proglasitvi in razdelitvi udarniških izkaznic je v zaključnem govoru tov. Hvala Franc, ki je zastopal zvezno tajništvo rudarjev za Slovenijo, poudaril, da naj vsi proglašeni še naprej s tako vneto širijo duh udarništvá in racionalizatorstva. Čestital je vsem udarnikom in se jim zahvalil za dosedanje njihovo uspešno delo. »Rudarski krampji kopljejo reakciji grobe, je poudaril eden izmed rudarjev, ko so se vsedali na kamijone, ki so jih popeljali na ogled ekonomije v Hotemežu, kjer jim je uprava rudnika poskrbela za zakusko.

Pred vhomom v ekonomijo, kamor smo prispeli po enourni vožnji, je pozdravil udarnike velik napis: »Pozdravljeni udarniki — heroji dela!«. Po malem okrepčilu s pivom so si udarniki in njihove žene ogledali vzorno urejeno ekonomijo Uprave Zasavskih premogovnikov. »Dosti bo za nas zelenjavca — je poudaril petkratni udarnik tov. Koritnik Karel. Med tem časom, ko je bil ogled ekonomije, pa so pridne roke pripravljale kosilo, ki so ga pač vsi pošteno zaslužili. Skrinjarjev orkester je že prav pridno igral v lepo okrašenem dvorišču v sredini upravnega poslopja. Po kosilu pa je sledil vesel del programa, ki so ga izvajali člani sindikalnega gledališča Trbovlje. Skoroj dve uri so izvajali program, poln veselih scen, ki je tako razživel udarnike, da so proti koncu sami sodelovali. Ob zaključku je eden izmed udarnikov dejal: »Srečen sem in prav vesel, kaj takega nimam bivši kapitalisti nikdar ne bi priredili, pa čeprav bi za nje delali še sto let!«. V veselju razpoloženju ob godbi in pesmi se je končal 1. avgust, dan proglasitve novih udarnikov, novih zmag,



Koritnik Karel, petkratni udarnik



Dornik Franc, šestkratni udarnik



Tomc Ana, dvakratna udarnica



Dornik Matija, šestkratni udarnik



Lebar Miha, trikratni udarnik

Udarniki so resnični socialistični delavci, ker so revolucionarno prekinili s starim načinom dela

a najlepša zmaga in darilo pa jim je bilo zadovoljstvo, ko jim je bilo sporočeno, da je trboveljski rudnik, kljub velikim težkočam, ki jih je imel, v juliju mesecu dosegel plan.

Dan proglasitve udarnikov pa so imeli tudi v Hrastniku. Proglasenih je bilo 63 udarnikov. V Katarini pod Mrzlico, v prosti naravi so izvedli proglasitve. Lep in topleti pletni dan je pozdravljala udarnike in njihove žene, ki so se udeležili praznika udar-



Trikratna udarnica Vrečar Marija in dvakratni udarniki Tome Anica in Anželj Pavla

n'kov, kjer so dobili najvišje priznanje naši heroji dela. Rudarska godba iz Hrastnika je prav pridno igrala. Daleč na okoli je bilo slišati posem dela in veselja. Tajnik sindikalne združnice tov. Milinarič je pozdravil vse navzoče in naglasil velik pomen proglasitve udarnikov, med katerimi je več šestkratnih in petkratnih. Glavni dšpečer rudnika Hrastnik ing. Karnošek jim je nato čestital v imenu uprave rudnika, ter jim želel novih uspehov pri rušenju norm. K odru so pristopali udarniki, šestkratni udarnik tov. Knez Matija je pristopil z nasmehom in sprejel udarniško izkaznico. Tudi tov. Štur Franc je šestkratni udarnik. Oba sta iz obrata Hrastnik.

Sledijo jima petkratni udarnik iz obrata Hrastnik tov. Završnik Martin I; štirikratni udarniki: Zakušek Stanko, Blagotinšek Alojz, Jakl Maks, Jovan Blaž in Ravnikar Miha (obrat Hrastnik), Sotlar Alojz (obrat Ojstro).

Trbovlje je sprejelo delegate V. kongresa KPJ

Trbovlje, 30. julija.

Vrnili so se naši najboljši. Z novimi izkušnjami bodo sodelovali skupno z nami v borbi za graditev socializma. Trboveljska postaja je bila lepo okrašena z zastavami, zelenjem in velikimi slikami Tita, Karla, Stalina, Lenina in Marinka. K sprejemu so se zbrali z zastavami delavci, žene in mladina in delavska godba, da pozdravijo delegate V. kongresa.

Ob prihodu vlaka ob pol 11. uri dopoldne je zaigrala delavska godba Internacionala. Prvi je izstopil sekretar okrajnega komiteja tovariš Ribič Loize, pri oknu pa so se pojavili sekretar Cetrnega komiteja

Dobre volje je treba, pa gre

Da se da z dobro voljo veliko narediti, so dokazali tudi uslužbenci okrajnega odbora Trbovlje, ko so v petek 30. julija vršili prostovoljno delo na cesti. Vsi, ki so bili prosti so šli na delo pri gradnji nove ceste, 35 jih je bilo in izvršili so v 3 urah lep del cestišča. Kupi kamenja, ki so bili pripravljeni za polaganje cestišča so izginili pod pridnimi rokami. Še bolj pa jim je bilo v spodbudo, ko so jim prišli pomagat borci JA, ki so se nahajali v Trbovljah na ekskurziji. Preko 100 jih je bilo. V eni uri so napravili več kakor pa

Trikratni udarniki: Laznik Martin, Čepin Jože, Senegačnik Franc, Markovič Franc, Vidmar Alojz, Štrbucelj Maks, Lapornik Ivan, Žalk Franc (obrat Hrastnik), Jesenšek Jože, Keše Rudolf, Salobir Ivan (obrat Ojstro).

Dvakratni udarniki: Kauzar Ivan, Čmok Anton, Habič Avgust II, Škrbota Ivan, Piki Albin I, Šopar Franc, Pobiljšaj Ladislav, Stalina Jože, Zakušek Miha, Kovač Franc, Kuhar Henrik, Bregar Anton, Raspotnik Jože (obrat Ojstro).

Enkratni udarniki: Vreš Franc, Herman Alojz, Perc Alojz, Ačkun Beno, Babič Ernest, Hočevar Alojz, Završnik Martin II, Kovač Ivan, Benkovič Tomo, Čepin Anton, Bastič Jože, Vodišek Franc, Potočan Stanko, Berčko Miha, Maček Anton, Kovač Stanko, Korošec Juro, Šarlah Ivan I, Šarlah Ivan II, Klenovšek Ivan II, Brečko Anton, Babič Ernest II (obrat Hrastnik) Vozlič Franc, Bajc Jože, Senčar Rudolf, Žibret Jakob, Kolar Franc, Gorenc Ferdo (obrat Ojstro).

Racionalizatorji: Gašparut Franc, kovač; Gračner Franc, kovač; Zupančič Franc, mizar ter Piki Albin, kovač-varilec.

Po izvršeni proglasitvi udarnikov je sledilo na prostem veselo rajanje v pesmi in plesu. Udarniki in ostali ru-



Udarniki in njihove žene pri ogledu ekonomije

darji pa so dejali: »v avgustu pa moramo plan doseči, pa če se vse podere!«

Proglasitev udarnikov dne 1. avgusta t. l. v Trbovljah in v Hrastniku je ponovno dokazala, da se rudarji Zasavskega bazena dobro zavedajo, da delajo za skupnost, za boljšo bodočnost, za socializem.

KPS tovariš Miha Marinko in ostali člani ter delegati. S ploskanjem in vzkliki maršalo Tito, Stalinu, CK KPJ so pozdravili prisotni delavci in žene naše najboljšie predstavnike. Med vzklikanjem je odpeljal vlak naprej proti Ljubljani. Sekretar okrajnega komiteja tovariš Ribič Loize je nato zbranim v kratkih besedah poudaril pomen kongresa, s katerim se je ponovno utrdilo bratstvo in enotnost naših narodov. Kongres je jasno nakazal pravilno linijo naše partije in dal odgovor na vse klevete proti naši partiji. Naša naloga je, da s podvojenimi napori izvršujemo naše obveze ter bomo tako dokazali, da smo na pravilni poti.

ostali v treh urah. Kar veselje jih je bilo gledati, ko so se tako odrezali. Prvi del nove ceste gre hitro naprej, v kljub pomanjkljivosti na gradbišču, ki se izražajo predvsem v tem, da ni dovolj orodja in pa materiala pripravljenega. To se je najbolj občutilo zadnje dni, ko so prišli prostovoljci, pa niso imeli kaj delati.

Čuvajmo in učvrščujmo neporušljivo enotnost naše Partije kot jamstvo za ohranitev velikih pridobitev naše ljudske revolucije in jamstvo vseh bodočih zmag naših narodov na poti socialistične izgradnje

Od rudnikov zasavskega bazena je plan za mesec julij dosegel edino rudnik Trbovlje

Trbovlje, 1. avgusta.

Od vseh treh rudnikov Zasavskega bazena je dosegel plan edino rudnik Trbovlje in to 100%. Borba za dosego plana je bila posebno v sredini meseca in zadnje dni prav ostra. V predkongresnem tekmovanju se je rudnik Trbovlje dvignil za 1.1%. Ob zaključku tekmovanja je bil 21. julija še vedno 3.1% pod planom. Toda nedoseganje se je zmanjševalo dnevno. 29. julija je imel še vedno 1.3% pod planom, 30.7 še 1.1%, zadnji dan pa so pošteno zagrabil in plan je bil dosežen. Najboljši od obratov je Doberna, ki je kljub deževju plan presegel in je bila zadnja dnevna produkcija 181%, mesečni plan pa je bil presežen 13.1%. Tudi Zapadni obrat ni zaostajal, saj je presegel mesečni plan za 7.7%. — Vzhodni obrat pa je imel v tem mesecu velike težave, zato tudi plana ni dosegel, ampak je 12.1% pod planom. Rudnik Zagorje se je lepo

dvigal, saj je samo v času tekmovanja v čast V. kongresu dvignil produkcijo za 9.62%. Na dan 21. julija je bil rudnik Zagorje še 5% pod planom, toda zadnje dni se je ta % stalno zmanjševal, ampak vseeno je bilo premalo. 30. julija je bil še 1.7% pod planom, zadnji dan pa samo še 0.8% pod planom. Izmed obratov je v Zagorju ponovno najboljši Podstrana, ki je stalno presegal planške naloge in tudi izvršil obvezo, ki jo je dal v čast V. kongresu KPJ, da bo do konca meseca plan presegel za 10%.

Plan obrata Podstrana je presežen za 12.2%.

Z največjimi težkočami pa se je boril rudnik Hrastnik. Glavni problem je bila delovna sila. Kljub tekmovanju in prostovoljnemu delu je ostal v mesecu juliju 3.4% pod planom.

Celoten bazen je v mesecu juliju 0.9% pod planom.

Pokongresno posvetovanje predsednikov in delegatov mladine

Da bi čim bolj izvedli vse naloge, ki jih je postavil V. Kongres KPJ pred Partijo in s tem pred mladino Jugoslavije se je dne 1. VIII. 1948 vršilo okrajno mladinsko posvetovanje oziroma seminar, katerega je prisostvovalo 89 zastopnikov mladinskih aktivov.

Tovariš Jamnikar Ivo, član KPS Trbovlje je ob tej priložnosti izčrpno nakazal razvoj zgodovine KPJ in istočasno prikazal ves pomen in značilnosti V. Kongresa KPJ. Mladina je z največjim zanimanjem sledila referatu. Tudi diskuzija je bila zadovoljiva, v kateri so pojedini tovariši iznašali delovanje mladine v predkongresnem tekmovanju, tako pri vpisu ljudskega posojila itd. Najboljši se je izkazal v tekmovanju za V. Kongres aktiv LMS Narodna Milica v Trbovljah, v katerem aktivu je 7 članov in so vpisali 28.000 din ljudskega posojila. Tovariš iz

Vzhodnega obrata in iz Doberne sta diskutirala, kako je mladina razkrinkavala ob priložnosti vpisa ljudskega posojila socialdemokracijo. Tudi lov iz Hotemeža je diskutiral o delu mladine na posvetu, ki je svojo delavnost pojačala in pričela tudi s študijem po enotnem programu.

Do končani diskuziji so se formirali krožki. Ustanovilo se je 5 krožkov po produkcijskem značaju. Mladinci iz rudnikov so tvorili posebne krožke, mladina iz kmečkih krajev pa zopet svoje krožke. Po krožkih so se obravnavala vsa važna organizacijska vprašanja o delu LMS. Istočasno so se postavili važni sklepi za nadaljnje delo mladinske organizacije v Trbovljah.

Nedeljski seminar je del predsednikom in delegatom politične in organizacijske oblike načina dela za pokongresno razdobje in za dvig mladinske organizacije.

Kako je zaživela mladina v Dobovcu

V. kongres KPJ je razvil tudi Dobovsko mladino. Vs do tega časa v tem zagorskem predelu trboveljskega okraja ni obstajala SKOJ-evska grupa. V grupo SKOJ-a, ki se je v tem času osnovala, se je vključila najboljša mladina, s pomočjo katere se je začelo novo življenje mladine v Dobovcu.

Prejšnjo nedeljo so organizirali udarniško delo pri posestniku Bajda Janezu v Završah. 21 mladine se je zbralo ter razporedilo v grupe, katere so odšle na delo. Prva grupa iz mladink je odšla na njivo, kjer je očistila več arov prosa, druga grupa je šla napravljat drva, tretja jih je žagala, a četrta je spravljala posušeno mrvo, nekaj mladine je pa odšlo na košnjo.

Med odmorom pa so se zbrali na skupno mesto, kjer je tov. Knez Marjanca, predsednica mladine, prikazala pomen mladinskih značk, ter iste podelila. Dobil jo je tudi Bajdonajmlajši sin, ki bo čez nekaj mesecev izpolnil 14 leto, vendar že danes hoče biti eden najboljših mladih.

dincev. Pri izročitvi značke je bil srečen in ponosen kot še nikoli.

Tudi tov. Zvone kot zastopnik okraja jim je ob tej priložnosti povedal marsikaj, predvsem pa o V. kongresu Partije, kar je mladina najbolj z veseljem poslušala.

Po podelitvi mladinskih značk je mladina še z večjim elanom odšla nazaj na delo ter družini Bajdovi, ki je dala 4 sinove za NOB za lepo bodočnost nas vseh, napravila 90 udarniških ur, istočasno se zavedajo, da je to v počastitev naši slavni KPJ.

Nekaj o obratni knjižnici Separacije Trbovlje

Na Separaciji se je ustanovila v decembru preteklega leta obratna knjižnica, ki posluje vsak ponedeljek in petek od 16. do 18. ure v Rdečem kotičku pri jasku 3.

Knjižnica je pokazala do sedaj že prav lepe uspehe, saj je narasla od ustanovitve pa do danes od 93 na 160 knjig. Zasluga za to gre v prvi vrsti lepemu številu onih obiskovalcev knjižnice, ki jo redno poseščajo, ter tako mnogo premorejo k nabavi novih knjig. Ti zavedni tovariši in tovarišice zaslužijo vsjo pohvalo. Graje pa so vredni oni obiskovalci knjižnice, ki drže knjige doma dalj časa in navzlic opominom istih ne vrnejo, v knjižnici pa je ravno po teh knjigah največje povpraševanje. Taki ljudje škodujejo napredovanju knjižnice in jih bomo prehodniči imenoma navedli. V. B.

Stanovanjska kolonija „Keše Ivana“ na Doberni bo sprejela do jeseni 40 novih družin

Veselo in prijetno je na Doberni, kjer živi naš Trboveljski rudar svoje vsakodnevno življenje. Tu niso samo borci za plan in za večjo produkcijo, ampak že par mesecev delajo rudarji in žene prav pridno pri gradbi stanovanjskih hiš, katere gradi Uprava Zasavskih premogovnikov. Ta stanovanjska kolonija, ka-

vsi smo mnjenja, da naj ima ta kolonija naziv enega izmed naših borcev, ker je to pravilno in bomo na ta način odstranili vsa tista stara imena. Zakaj se ne bi imenovala po našem borcu Keše Ivanu, saj je živel dolga leta med nami, je dejal in zasadil kramp globoko v zemljo za temelj nove hiše. Veselje je pogle-



Nova kolonija na Doberni v gradnji

tero so pričeli graditi v začetku junija, raste hitro. V treh, štirih dneh in že je v surovem stanju dozidana. Težkoče so edino pri strešni opeki, katere trenutno primanjkuje. Ogleдали smo si to prijazno naselje med akacijami, na svežem zraku, kjer bo še letošnje leto dobilo udobno in prijetno stanovanje 40 družin. Res je, da so se so prav velike, toda vedeti moramo, da je naš rudar skromen, zadovoljen je z malim, ker razume nujnost rešitve stanovanjske krize. Vendar pa imela vsaka družina kuhinjo, spalnico in dnevni prostor, potrebne pritlikline in kopalnico. V vsaki stanovanjski hiši bosta dva vhoda, za vsako stranko posebej, okrog hiše pa vrtiček. Kakšno ime pa naj bi imela ta nova stanovanjska kolonija, vprašamo enega izmed prostovoljcev, ki so vsak dan na gradbišču. Veš, tovariš, skoraj

dati, v kako kratkem času so hišice zrastle. Že 16 jih stoji, za 4 pa se še pripravlja. Pri prvih, ki imajo že pokrite, so pričeli že s čiščenjem in ne bo dolgo, ko bo za prve stanovalce prostor pripravljen; ko smo šli z gradbišča, so ravno betonirali temelje za novo hišico. Dva mlada zidarska vajenca sta sproti vršila delo, kljub temu, da se učita šele pol leta, kamenje in mešanico pa so jima vozili prostovoljci, med njimi Gajšek Franc, upokojenec, star 63 let, ki je prav pridno vozil kamenje za temelje. Izvršil je že preko 150 prostovoljnih ur in je marsikateremu mlademu lahko za zgled. Ne smemo pa pozabiti ostalih prostovoljcev, saj so med njimi že trije, ki imajo preko 300 ur. To so rudar Urnkar Jože, rudar Majcen Božidar in vdova Kranjc Amalija. Ti so prvi, ki so izvršili obvezo, kate-

ro so dali ob pričetku gradnje. Izvršali je že preko 5500 prostovoljnih ur. Poleg prvih treh, ki so že dosegli po 300 ur, so izvršili sledeče število ur: Zofe Franc 222, Dečnik Franc 252, Kočar Stane 214, Hruševar Franc 206, Kunst Ivan 223, Svetanič Jurij 203, Beraus Uršula 236, Sirk Ivan 210, Flebus Karel 231. Ostali prostovoljci pa so izvršili od 50 do 200 prostovoljnih ur. Njihov cilj je pomagati, znižati proizvodne stroške in s tem dati možnost, da se z nakazanimi investicijami zgradi par hiše več, kajti kolonija na Doberni je že napol podrt. Pred tridesetimi leti je takratna Trboveljska premogokopna družba gradila to kolonijo. Zidava je bila zelo slaba, ker se je gradilo z lesom. Les je med zidom strohnel in sedaj se hiše podirajo. Stavbe na Doberni je treba podreti in se bo to na jesen tudi izvršilo. Kolonija Doberna bo izumrla, ostala pa bo nova kolonija, ki bo nosila ime našega borca tov. Keše Ivana, ki se je boril za svobodo in pravico. Tudi rudarji na Doberni so se borili vsa leta stare Jugoslavije za pravico, toda niso je dobili, prinesla jo je šele narodnoosvobodilna borba. Danes rušijo na Doberni norme in dvigajo produkcijo. V času V. kongresa KPlj so vsak dan dosegali predpisani plan in ga presegali. Na dan 23. julija je bil obrok Doberna 0.5% nad planom, 24. julija 3.5%, 25. julija 5%, 26. julija 9.8%, 27. julija je bilo samo

9%, 28. julija se je ponovno dvignilo na 9.3% in 29. julija na 9.6%, 30. julija že 10.5% in zadnji dan julija pa 13.1% nad planom.



Gajšek Franc, upokojenec, star 63 let ima že preko 150 ur prostov. dela

Zavedajo se, da je izvrševanje planskih nalog tudi izboljšanje njihovega življenjskega standarda, ki se danes v novi Titovi Jugoslaviji iz dneva v dan izboljšuje.

Obvezen odkup žitaric v okraju

Obvezen odkup žitaric v okraju Trbovlje se bo pričel z 20. avgustom, to pa zaradi tega, ker po višinskih predelih šele te dni žanjejo. Žetev v nižini je že v celoti izvršena. Prav uspešno je bilo izvršeno kontrahiranje, ki je bilo zaključeno že 25. junija, ko je bilo doseženo 307% kontrahiranja belih žit in 131% koroze. Okrajni izvršni odbor je vsem najbolj izdal priznanje v obliki pohvalnih pisem. KLO Radeče je bil najbolj, saj je dosegel 624% kontrahiranja belih žit in 175% koroze. Na drugem mestu je KLO Razbor, ki je s 569% dosegel prav lep uspeh, z ozirom na to, da je teren hribovit in slab. KLO Kotredež, ki je dosegel v kontrahiranju pri belih žitih 389 in pri korozi 67.5%, je na tretjem mestu. Četrto mesto je pripadlo KLO Mlinše in peto KLO St. Jurij pod Kumom. Okrajna uprava za odkup je potom krajevnih odkupnih komisij na terenu, od 15. julija do 25. julija ugotavljala na licu mesta

pridelek, ki je boljši od lanskega leta ter je na podlagi kontrahiranih količin in pridelka določila obvezno oddajo. Tistim KLOjem kot Dol pri Hrastniku, Čeče in drugim, ki so slabše kontrahirali, je zato bila predpisana večja oddaja sedaj, ko se je določal obvezen odkup. Za vse kontrahirano žito in žito obvezne oddaje je preskrbljen že sedaj prostor za vskladiščenje.

Češki rudarji med nami

Trbovlje, 3. avgusta 1948. V sredo 2. avgusta je prispela v Trbovlje skupina rudarjev iz bratske Češke, da izmenjajo izkušnje svojega dela z našimi rudarji kakor da si ogledajo način dela trboveljskih rudarjev. Na trboveljski postaji jih je v torek zvečer sprejela delavska godba in predstavniki sindikata. Po sprejemu na postaji so se gostje odpeljali s Trboveljsko železnico do restavracije, kjer je bila večerja in pozdravni govor. V Trbovljah se bodo zadržali dalj časa, nato pa se bodo zopet vrnili domov v Češko.

Ob zaključku sezone sindikalnega gledališča Trbovlje

V letošnji sezoni je našudiralo Sindikalno gledališče štiri igre in če prištejemo še mladinsko, ki je bila našudirana v predsezoni, potem nam je dalo pet premier. Še za časa festivala dela, so uprizorili mladinsko igro N. J. Sestakov-Smasek »Veliko potovanje«, in sicer štirikrat, pozneje v sezoni pa še eno ponovitev, torej skupno petkrat. Režija in inscenacija je bila v rokah tov. Raka M. Za otvoritev prave sezone je bila uprizorjena igra Cankarja »Kralj na Betajnovi« v režiji prof. Pirnata, inscenacija je oskrbel inž. arh. V. Molka. Njega je sledila V. Skvarkin »Izpit za življenje« v režiji tov. Paternost J. ter inscenaciji inž. arh. V. Molka. Kot tretjo, oziroma četrto so uprizorili L. Fedor »Matura« v režiji tov. Malovrha V., inscenator je bil prof. Pirnat. Za zadnjo predstav so nam dali S. Zweig »Siromakovo jagnje«, režiser prof. Pirnat, inscenator inž. arh. V. Molka. Vseh predstav je bilo 23, od tega 6 gostovanj. Ako razčlenimo predstave dobimo sledeče števila: Uprizorjene so bile »Veliko potovanje« petkrat, vse doma, »Kralj na Betajnovi« trikrat, vse doma, »Izpit za življenje« osemkrat, od tega štirikrat

doma (gostovanja v Zagorju, Radečah pri Zidanem mostu, St. Pavel pri Preboldu in v Mežici), »Matura« petkrat, od tega trikrat doma (gostovanje v Dolu pri Hrastniku in v Mežici) in »Siromakovo jagnje« dvakrat, obakrat doma. Skupno število obiskovalcev znaša 8468, od tega pri predstavah doma 6698, na gostovanjih pa 1770. Povprečen obisk predstave znaša 368 oseb, od skupnega števila predstav, od doma igranih del znaša 394 oseb, pri gostovanjih pa 295 oseb. »Veliko potovanje« je gledalo 1964, »Kralj na Betajnovi« 1158, »Izpit za življenje« 2720 (od tega 1569 oseb doma in 1151 na gostovanjih), »Matura« 1705 (od tega 1086 doma in 619 na gostovanjih) in »Siromakovo jagnje« 921 oseb. Te številke nam zgovorno povedo, kaj ljudem ugaja in v čast našemu občinstvu moramo poudariti, da so bile vse igre, ki so kvalitetno vsekakor nad povprečjem dobro obiskane, saj je bila dvorana povprečno zasedena vedno preko štirih petin. Ves repertoar je izvedlo v samostojnih vlogah 30 članov, od tega 11 igralk in 19 igralcev, vendar je bilo breme neenakomerno razdeljeno, ker so nekateri sodelovali samo pri eni ali

dveh igrah, nekateri pa pri treh, štirih ali celo pri vseh. Vsekakor bi se število sodelujočih nekoliko spremenilo, če bi odšli nestalne sodelavce. Tu bi prišli do porazne številke stalnega kadra, kar vsekakor ni v čast Trbovljam, še manj pa prosvetnim aktivom naših organizacij v prvi vrsti sindikalnim. V tem pogledu bo treba temeljite preusmeritve, da bo razpolagalo gledališče z večjim številom stalnih moči. Predvsem je občutno pomanjkanje mladih moči in sicer moških. Vseled preobremenitve nekaterih članov in članic trpi njihova igra in s tem kvaliteta uprizorjenih del.

Sezona se je tudi zelo kasno začela, in sicer v decembru, kar se mora letos popraviti in sicer mora biti uprizorjeno prvo delo najmanj v prvi polovici oktobra. Ravno zaradi te časovne stiske je odpadla zadnja predvidena predstava B. Nušič »Zaljubljeni ostali«, kakor tudi gledališki teden. Kar se tiče tehnične strani, bi omenili, da je odel Sindikalnega gledališča tehnično popolnoma zastarel ter nesposoben za večje in hitre spremembe. Posledice tega so predolg odmor, ki kvarijo celoten vtis igre. Tudi število tehničnega osebja ne zadošča in bo treba tudi tu korenitih sprememb. Gledališče je vse igre vzorno opremilo in je šla večina dohodkov za nove kulise, praktikable in slično opremo odra. Težak problem našega odra je tudi razsvetljava in nabavljanje blaga tako za

kulise, zavese kot za obleke. Želeli bi v tem pogledu več razumevanja s strani merodajnih. Ob koncu bi omenili še nekaj. Igralci so preveč obremenjeni z drugimi funkcijami in bi se tudi tu moral napraviti red. Vseled prezaposlenosti precejšnjega števila stalnih sodelujočih drugod, trpi redni potek vaj in se s tem zavlačuje študij iger. Uveljaviti bo treba načelo, da kdor je v polni meri zaposlen pri gledališču, naj se razreši vseh drugih poslov. Poleg vsega naštetega so člani gledališča sodelovali pri vseh proslavah in so nekateri celo sami organizirali, kar tudi vpliva na redno gledališko delo.

Videli smo delo našega gledališča v številnih, moško pokazali na vse napeke in vroke, ki ovirajo večji razmah. Želeli bi, da bi kdo od poklicanih delo Sindikalnega gledališča ob zaključku sezone ocenil z igralske strani. Z ozirom na vse navedeno lahko končamo s pozitivom: vsa široka javnost, vse organizacije in naša lokalna ljudska oblast, se mora zavedati, da je gledališče del Trboveljskih sarih, nekaka šola in vodnik vsega okraja v gledališkem življenju in da mu je zaradi tega potrebno posvetiti mnogo, mnogo več pazljivosti, skrb in nege kot doslej. Le na ta način bo naše gledališče uspevalo, raslo in se dvigalo po vsebinski vrednosti in po številu uprizorjenih del.

P. J.

Fizkultura in šport

Sindikalna reprezentanca Split : SFD Rudar Trbovlje 2:3 (2:2)

V nedeljo dne 1. avgusta je v Trbovljah gostovala sindikalna reprezentanca Splita, ki je odigrala prijateljsko tekmo z domačim Rudarjem. Za nastop splitskih nogometašev je vladalo v Trbovljah veliko zanimanje, saj se je zbralo preko 1500 ljudi, ki so bili priča lepe zanimive igre. Najprej so se pojavili na igrišču gostje, toplo pozdravljeni od publike. Vsak igralec je imel v roki rdečo cvetko. Po pozdravih pa so pritekli proti tribuni in vsi naenkrat vrgli cvetje proti publiki, kar je publika navdušeno pozdravila. Ta njihova lepa gesta se je izražala tudi v igri, tako da sodnik iz Celja ni imel težkega posla. Takoj za gosti priteče na igrišče moštvo Rudarja v postavi: Pajer, Butkovec, Dolinšek, Blatnik, Vodišek, Polc, Princ, Kos, Mlakar, Končija in Oprešnik. Ze pričetki igre so pokazali da bomo videli lepo igro, gostje so se pokazali tehnično zelo dovršeni, občutiti pa je bilo, da so premalo borbeni. Najboljsega močja so imeli v vratarju. Igra je valovila iz polja v polje. V 17. minuti

strelja Polc in doseže gol, toda sodnik ga ne prizna, ker je bila v kazenskem prostoru roka. Enajstmetrovko pretvori Oprešnik v prvi gol. Rudar vodi z 1:0. Dve minuti za tem kot proti Rudarju, iz katerega doseže desna zveza gostov izenačenje. Rezultat 1:1 ni ostal dolgo. Končija doseže s krasnim strelom drugi gol, Rudar vodi z 2:1. Tik pred koncem prvega polčasa zaustavi Dolinšek žogo z roko in enajstmetrovko izkoristijo gostje; rezultat 2:2 in s tem tudi zaključni prvi polčas. Po odmoru se je igra oživila. Rudar pritiska in je delno v premoči, toda dobri vratar gostov sigurno brani. Vse do tridesete minute je bil rezultat neodločen, toda Oprešniku uspe, da s prodorom povzroči rezultat na 3:2 in rezultat ostane do konca neizpremenjen. Rudar je imel možnost, da povzroči rezultat, ali enajstmetrovko, katero je streljal Končija, vratar Splita brani. Gostje so v Trbovljah zapustili najlepši vtis in si takšne fizkulture šče želimo v naši sredini.

Sindikalna reprezentanca Split : SFD Proletarec Zagorje

Sindikalna reprezentanca Splita je na svojem gostovanju po Sloveniji odigrala v torek, 3. avgusta prijateljsko nogometno tekmo proti SFD Proletarcu v Zagorju. Za nastop Splitskih nogometašev je vladalo v Zagorju veliko zanimanje, saj se je zbralo ca. 800 obiskovalcev, ki so gledali zanimivo igro. Moštvo Proletarca je nastopilo v sledeči postavi: Prosenc, Logar, Kokalj, Drnovšek, Repovž, Ogrinc, Vipotnik, Zupančič, Kurent, Dornik, Rupnik.

Po izvršenih pozdravnih govorih in predaji darila v obliki jamske svetilke, katero je predal tov. Klun se je pričela zanimiva borba. Moštvo Splita je že v peti minuti doseglo vodilni gol in to fik pred koncem prvega polčasa povišalo na 2:0. —

Dočim je prvi polčas prevladovalo moštvo Splita, je drugi polčas bila iniciativa v rokah moštva Proletarca. V drugem polčasu doseže Split v prvi minuti ponoven gol in vodi 3:0, toda moštvo Proletarca ne kloni, takoj za tem Dornik zniža na 3:1. V 15. minuti Split poviša na 4:1. — Sledita dva zaporedna uspeha, Vipotnik zniža na 4:2 in Split zopet poviša na 5:2. Zadnjih 15 minut je bila iniciativa v rokah Proletarca. V 29 minuti zniža Kurent na 5:3 in v 38 minuti drugega olčasa je zopet uspešen Vipotnik. Rezultat ostane 5:4 do konca neizpremenjen. Moštvo V predtekmi je drugo moštvo Proletarca premagalo FA Kemičnice tovarne iz Hrastnika z rezultatom 7:4.

Odlomki iz dnevnika NOR iz Španije (Nadaljevanje)

Vlada Negrin — vrhovna komanda in CK KPS s tov. sekretarjem Jose Diaz-om in la Pasionario-Ibaruri na čelu — so se po zračni poti vrnili v centralno Španijo na fronto, kljub temu, da je bila Katalonija izgubljena. V Madridu, Valenciji in Estremaduri,

borci in oficirji zavedali, da so v obroču krvoločnega fašizma. Se vedno mejne postaje, katere so bile še svobodne Frankovih tolp, in smer: Bug—Madam—Port—Bau in Gurs, tri glavne prometne zveze s Španijo, so republikanske čete obdržale iniciativo v rokah. Toda položaj je postal za republikansko vojsko in organe ljudske oblasti v centralni Španiji skrajno kritičen. Za te ni bilo nobenega izhodišča po suhem iz tega strašnega obroča. Po dvomesečnem oddihu Frankovih tolp v Kataloniji, po 14. februarju 1939, so se borbe stopnjevale do nepoznane srčnosti na celi centralni fronti Španije. Kajti pred borci in aktivisti je stalo vprašanje, ali herojska smrt na bojnih poljanah ali pa v Sredozemskem morju; druge poti ni bilo več za milijonske množice Španije. V gigantskih borbah sredi aprila 1939 je orožje začasno utihnilo po vsej Španiji. Izbrani borci so odhajali v gozdove in so nadaljevali gverilsko vojno in jo še nadaljujejo proti krvavi diktaturi klerofašizma.

Ranjenci in bolniki so se z ogromnimi težavami vkrcali v pristanišče na potniške ladje in z njimi so odšli tudi maloštevilni borci, oficirji in aktivisti, katerim je uspelo odpluti v Francosko Afriko.

Razen socialistične Rusije doslej zgodovina še ne pozna primera, da bi država, obkrožena od morja sovražnikov, ne kapitulirala. Toda španska

SD Škofja Loka 6:0 (3:0) SFD Proletarec :

Nogometno moštvo SFD Proletarca se temeljito pripravlja za jesensko nogometno prvenstvo. V nedeljo, 1. avgusta je odigralo prijateljsko nogometno tekmo s SD Škofjo Loko, ki igra v drugi slovenski ligi. Moštvo Proletarca je pokazalo zelo dobro igro si je tekmo odločilo s 6:0 v svojo korist. Ves čas igre je bil Proletarec v premoči in je goste večjega poraza rešil prav dobri vratar, ki je branil neverjetne stvari.

Šah

FD ENOTNOST : SFD RUDAR
7½ : 2½

V nedeljo 25. julija je šahovska sekcija SFD Rudarja odigrala v Ljubljani prijateljsko tekmo proti moštvu Enotnosti. Rudar je nastopil v najmočnejši postavi, vendar ni dorasel ljubljanskim šahistom, pri katerih se je opazilo, da dobro obvladajo teorijo. Vendar je rezultat 7½ : 2½ tudi uspeh in naj služi trboveljskim šahistom kot vzpodbuda za nadaljnja tekmovanja in povratno srečanje, ki bo v Trbovljah. Od šahistov Rudarja so zmagali tov. Jazbec, Pajk, neodločeno pa je igral Taušič.

Ali že veste

da vozi avtobus na progi Zidani most—Sopota s tako naglico, da ga pešec lahko, če hitro stopi, dohaja; med potjo pa še naklada razni material, tako da se potniki zamudijo več z vožnjo, kakor če bi hodili peš, poleg tega pa si ne bi zamazali oblek;

da se trboveljski avtobus uslavi, kadar se mu zljubi;

da je na stenčasu glavne uprave rudnika Trbovlje že več mesecev članek, ki obnavlja delo na progi Samac—Sarajevo, proga pa je že davno zgrajena in se sedaj gradijo druge proge in javna dela, ki jih z uspehom vrši mladina;

da v današnji številki Zasavskega udarnika zato ni slik o udarnikih rudnika Hrastnik, ker imajo baje v Hrastniku vse fotoaparate pokvarjene;

KINO

KINO UPRAVA obvešča vse obiskovalce, da se bo s pričetkom avgusta vršil letensko dvakrat filmski program, t. j. poleg rednega od sobote do ponedeljka, še izredni vsako sredo in četrtek ob 6. in 8. uri zv. Predviden je naslednji program:

7. do 9. avg.: sovj. film »Med ljudmi«.

11. do 13. avg.: angl. film »Sedma tenčica«.

14. do 16. avg.: sovj. film »Vaška učiteljica«.

18. do 18. avg.: sovj. film »Pisani spored« (barvni film).

21. do 23. avg.: sovj. film »Marita«.

25 do 26. avg.: sovj. film »Najdenček«.

28. do 30. avg.: sovj. film »Čakaj me«.

1. do 2. sept.: sovj. film »Dvoboje«.

4. do 6. sept.: sovj. film »Gavroche«.

Uprava prosi vse obiskovalce, da prihajajo točno k predstavam. Vstopnice si lahko nabavijo že v predprodaji ker je blagajna odprta že dve uri pred pričetkom vsake predstave.

**V petek 6. avgusta ob 17.
FD Crvena Zvezda,
Beograd : SFD Rudar**

da je zadnje čase postalo zelo moderno, da lepaki, oznanjajoči razne prireditve, visijo še pol leta na zidovih in oglasnih deskah;

da je tekmovalstvo za pokal FLRJ v nogometu v trboveljskem okraju popolnoma zaspalo, baje zaradi tega, ker ni nobenega, ki bi prevzel organizacijo;

da je postrežba v kavarni MLO Trbovlje točna in solidna; če naročiš kavo, jo dobiš v rekornem času?

da imajo na zvezni progi v Hrastniku štiri vrste tirnih zapornic in da razen najprimitivnejše nobena ne odgovarja, pošteno se mučiš, preden prideš do tega, da lahko odpelje vlad;

da so se v rudniškem konzumu že pred dvema mesecema sprejemali gumijasti škornji v popravilo in da isti še danes leže v skladišču nepopravljeni?

republika v aprilu 1939. ni kapitulirala. —

9. februarja 1939 je poročal organ KPF »L'Humanité«, da so meje odprte zaenkrat samo za bolnike in begunce brez orožja. Imenovane so bile tri španske oblasti.

Na migljaj francoskih predstavnikov v Burgesu pri Frankovi hunti je prenehalo vojno stanje med zaščitnimi četami in fašisti v Kataloniji 9. febr. 1939. Iz tega je razvidno, da so buržoazne demokracije ne samo podpirale, nego tudi priznale Frankov teror in režim v Španiji. S tem so bili tudi nosilci zapadne buržoazne kulture in civilizacije razkrinkani pred narodi vsega sveta. Vse masovne organizacije, katere so bile tedaj pod neposrednim vodstvom II. Amsterdamske internacionale, niso ukrenile ničesar v korist miru in španske demokracije in nosijo ti laži-demokratije vso odgovornost za vse zločine v Španiji od 1. 1936 naprej. Vodstvo teh patriotskih masovnih organizacij je želelo smrt ljudski fronti v Španiji in drugod.

Vso pomoč in simpatije španskega narodu je nudila le III. kom. internacionala pod vodstvom tovariša Georga Dimitrova. Mednarodna organizacija Rdečega križa in vojaške oblasti Francije so imele tedaj polne roke dela na špansko francoski meji. Morali so spraviti preko meje nad pol milijona ljudi v internacijska taborišča. Pet dni je trajalo, da so nas obmejne francoske čete razorožile. Pobrali so nam med drugim tudi vso osebno imo-

vino. Nasilno so nam trgali iz rok zapestnice, žepne ure, nahrbtnike s perilom, foto-aparate, nalivna peresa, sploh vse, kar se je svetilo, so nam odvzeli črnci iz Afrike. Francoski poveljniki, vojaški in od mobil-garde, so se nam hinavsko nasmihali, ko so se sprehajali z bikovkami v rokah. Kakor hitro smo bili razoroženi na francoskih tleh, smo postali brezpravni sužnji. Posamezni oficirji so pljuvali po nas in nas psovali, češ da smo banditi, pa da smo delali tri leta nasilja v Španiji. Za foto-aparate, nove obleke in druge predmete so zahtevali potrdila in ko smo iste pokazali, so jih nam vzeli in nam vso robo zaplenili, tako da je bilo tega zaplenjenega blaga cele kamione in so prodajali to zaplenjeno robo naprej trgovcem. Ob cesti je bilo naloženega orožja vseh vrst na kupe — cele gore, katerega so nam odvzele francoske obmejne čete. Od 14. februarja 1939 pa vse do 1941 leta ni bilo več svobode za španske borce, zlasti za tiste borce, ki so vzdržali napore in nasilja francoskih La kruz-de feu fašistov v zaporih. Preživeli smo, toda posledice dolgih let lakote, mraza in težkih preizkušenj v taboriščih južne Francije smo občutili vsi. Le solidarnost in materialna pomoč svetovnega proletariata je pripomogla, da smo preostali živeli in da smo se lahko ponovno vrnili v borbo proti istemu sovražniku v Titovo Jugoslavijo.

Konec

Debene Ivan



Slika iz internacijskega zapora
1. 1941—1942

Campo - Vernet Južna Francija
katero je rabila specialna policija za posebno nevarne antifašiste
v času okupacije v Franciji.

na fronti in v zaledju ni bilo nobenih
znakov demoralizacije, čeprav so se